

'Laat je inspireren!'
Activiteitenboekje
Kerk aan de Maas
seizoen 2025-2026

Contactgegevens Protestantse Gemeente te Bolnes

■ Kerkgebouw 'Kerk aan de Maas'

Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk,
0180 418508

Website: www.pgbolnes.nl

■ Predikant

Ds. Stephan Kurtzahn, 06 44227330,
stephankurtzahn@kpnmail.nl

■ Commissie Opbouwwerk

Janny van der Voort, 0180 414106 / 06 40018420, vandervoortromeijn@gmail.com
Wil Wendrich, 0180 487050 / 06 82066497, wil.wendrich@planet.nl

■ Voorzitter kerkenraad

Henk den Breejen, 010 4790357 / 06 48872281, hpdenbreejen@planet.nl

■ Scriba:

1^e scriba Carla Trouw 0180 415062 / 06 83693160, scriba@pgbolnes.nl

2^e scriba Wil Wendrich, 0180 487050 / 06 82066497

■ College van Kerkrentmeesters:

Jan Luijendijk, 0180 416731, janluijendijk256@gmail.com

■ Coördinator zalenverhuur:

Marit Leertouwer, 0180 416546 / 06 27212389, beheer@pgbolnes.nl

Voor andere adressen/contactpersonen:

kijk op de laatste pagina van ons kerkblad 'Kerk aan de Maas' of op www.pgbolnes.nl.

Bankrekeningnummers

• Kerk:

ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes

• Diaconie:

Rabobank NL 14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes

Wilt u financieel bijdragen aan de activiteiten?

Dan staat er bij elke activiteit een spaarpot waar u iets in kunt doen.

Er is ook een QR-code, zodat u via uw mobiel kunt doneren.

Jaarthema 'Laat je inspireren!'

Het komende jaarthema van de Protestantse Kerk luidt: 'Kijk! Laat je verrassen door Gods geest'. Op de website van de PKN staat daar over dat we als kerk worden uitgedaagd om bewust aandacht te schenken aan de onverwachte manieren waarop de Geest zich manifesteert, zowel binnen als buiten de kerkmuren. Het stimuleert gemeenteleden om ontvankelijk te zijn voor Gods aanwezigheid in het alledaagse en te herkennen hoe de Geest werkt.

Uitleg bij het logo passend bij het jaarthema

De illustratie toont een vlamvormig symbool in levendige kleuren dat de veelzijdige werking van Gods Geest uitbeeldt. De witte lijn die door het symbool loopt, verwijst naar de Heilige Geest als een duif, terwijl de vlam de vurigheid van de Geest symboliseert. De druppel staat voor het levengevende water en de kleurigheid representeert zowel de creativiteit van de Schepper als de veelkleurigheid van de schepping en de kerk.

Ons jaarthema 'Laat je inspireren' nodigt ons uit om op zoek te gaan naar activiteiten die u/jou inspireren. Als geloofsgemeenschap denk je dan gelijk aan de kerkdiensten, waarin we ons kunnen laten inspireren door Gods woord, in woord en daad. Net als met een boek-bespreking, samen film kijken, gespreksgroep volgen, naar muziek luisteren en nog veel meer. Een mooi voorbeeld is ook het Open Huis: de verhalen en informatie die je daar meekrijgt, kunnen zowel jezelf als anderen aan wie je het doorvertelt verrijken.

In het aanbod van het nieuwe Activiteitenboekje hebben we geprobeerd om het aanbod zo divers mogelijk te maken, maar wel passend in het jaarthema. We hopen dan ook dat u dat mag ervaren en dat u erbij bent als we activiteiten zoals, muziek/concerten, filmavond, gespreksgroepen, open huis en gemeenteprojecten verzorgen.

De samenwerking met de Groene Tuinkerk in IJsselmonde wordt steeds verder uitgebreid. In het nieuwe seizoen staan er ook weer activiteiten in die door de Groene Tuinkerk worden geïnitieerd of daar worden gehouden. Ook daar bent u van harte welkom. Wilt u naar een activiteit, maar is vervoer er naar toe een probleem, laat het ons weten! Daar zoeken we dan een passende oplossing voor.

Woont u in IJsselmonde en heeft u vervoer nodig om in Bolnes een van onze activiteiten te bezoeken, dan kunt u Karel Jungheim bellen, 06-52432530

Bent u er (weer) bij in het nieuwe seizoen bij bekende en nieuwe activiteiten? Want samen delen en genieten maakt de activiteit of lezing extra mooi. We hopen dat u (jij) er met interesse kennis van neemt en er anderen op wilt attenderen, u mag extra Activiteitenboekjes gerust meenemen en uitdelen. Deze vindt u op het schap in de hal van de kerk.

Wij wensen u en jou van harte, mede namens de kerkenraad, veel inspiratie, goede ontmoetingen en plezier toe in dit seizoen.

Commissie Opbouwwerk, Wil Wendrich, Stephan Kurtzahn, Janny van der Voort

Inhoudsopgave

1. Ontmoetingen en maaltijden (p. 4)

1.1 Open huis, 1.2 Jarige Job & Jet, 1.3 Walking Dinner, 1.4 Vrouwencontactgroep, 1.5 Samen aan tafel, 1.6 Groothuisbezoeken, 1.7 Filmavond, 1.8 Welkom aan belangstellenden en gastleden, 1.9 Lunch met de Groene Tuinkerk, 1.10 Busreis, 1.11 Zomerterras

2. Bijbelse schatten: leren & studeren (p. 8)

2.1 Samen sterk, een avond voor de wijkteams, 2.2 Boekbespreking, 2.3 Gespreksgroep 35+, 2.4 Klooster/retraite dag, 2.5 Kerk en Israël, 2.6 Gespreksgroep Prediker, 2.7 Gebedskring in de Groene Tuinkerk

3. Excursies: Natuur op het eiland IJsselmonde (p. 10)

3.1 De Groene Draak in het Reijerpark, 3.2 Het Donckse bos in het vroege voorjaar, 3.3 De IJsvogel en de Kersenboom, 3.4 Landschapstuin 't Struweel

4. Bijzondere projecten (p. 12)

4.1 Gedenken, 4.2 Gemeentefeest

5. Advent en Kerst (p. 13)

5.1 Kerstengelenproject, 5.2 Kerststerrenboom, 5.3 De Viertafel, 5.4 Kerstviering voor ouderen, 5.5 Kerstherberg 24 december, 5.6 Tentoonstelling, 5.7 Kerstpakkettenactie

6. De Veertigdagentijd en Pasen (p. 15)

6.1 Het Veertigdagenboekje, 6.2 Aswoensdag en vrijdagavondgebeden, 6.3 Meditatieve leesgroep, 6.4 Stille Week

7. Rond de kerkdiensten (p. 16)

7.1 Eeuwigheidszondag, 7.2 Themadiensten en de christelijke feesten, 7.3 Viering Avondmaal, 7.4 Momenten van lief en leed, 7.5 Lectoren, 7.6 Symbolisch bloemschikken, 7.7 Oppas, 7.8 Kindernevendienst, 7.9 Het team beeld en geluid, 7.10 De kerkdienst via internet, 7.11 De kerkauto, 7.12 Het welkom, 7.13 De bloemengroet, 7.14 De kaarten

8. Kinderen, ouders en jongeren (p. 19)

8.1 Kindernevendienst, 8.2 De kinderverjaardagen van Job & Jet, 8.3 Jeugdwerk bij de burens

9. Zang en muziek (p. 20)

9.1 Projectkoor samen met koor de Zaaiers voor Kerstavond, 9.2 Sing-Inn, 9.3 Liedboekgroep, 9.4 Voorjaarsconcert, 9.5 Muzikanten gezocht

10. In actie (p. 22)

10.1 Voedselbank, 10.2 Vakantietas, 10.3 Kerstpakketten voor vluchtelingen, 10.4 Eerlijke handel (Wereldwinkel), 10.5 Amnesty International, 10.6 Inzamelingen, 10.7 Stichting Ontmoeting, 10.8 SINT voor KINT, 10.9 Hemelvaartsactie, 10.10 Kerstpakketten voor het detentiecentrum

11. Verbonden met andere kerken (p. 25)

11.1 SARI-kerken, 11.2 House of Worship Hulanda en Boezemkerk, 11.3 Oecumene, 11.4 De Groene Tuinkerk, 11.5 Interkerkelijk Diaconaal Beraad.

1. Ontmoetingen en maaltijden

1.1 Open huis

Ongeveer vijf keer per jaar houden we in de oranje zaal open huis. Daar ontmoeten mensen uit kerk en buurt elkaar, gestimuleerd door een kort programma. Vanaf 9.30 uur bent u welkom.

Om 10.00 uur begint het programma met een kopje koffie, waarna een themagedeelte volgt, ingevuld door iemand met een informatief verhaal. Het kan bijvoorbeeld gaan om een hobby, een bijzonder reisverslag, een organisatie waarvoor hij/zij zich inzet, kunst die boeit, een boek, een beroep of een verzameling van spullen met een verhaal.

Na dit centrale programma is het open huis nog open tot 12.00 uur.

Op de rol staan:

Natuur dichtbij huis

Op **dinsdag 28 oktober** komt **Aart van Dragt**, natuurgids, vertellen over het park bij Huys ten Donck, in Bolnes bekend als het **Donckse Bos**. Het park en het huis, prachtig gelegen aan de dijk en de Donckselaan, dateren uit de 18^e eeuw.

Interessant is om te zien hoe het park in de 19^e eeuw veranderde: van een tuin met een formele aanleg werd het een idyllisch landschapspark, met diverse verrassende bouwwerken en beelden. Ook qua natuurwaarde is het park bijzonder te noemen. Er staan oude zeldzame bomen en bijzondere planten. Deze lezing is een mooie voorbereiding op de wandeling in het park bij Huys ten Donck met Aart van Dragt die gepland staat voor 10 februari (Kijkt u vooral in dit boekje bij hoofdstuk 3, daar vindt u de excursies).

Terug naar toen

Dinsdag 18 november komt Teun Rijsdijk, Ridderkerkse fotograaf, ook bekend van zijn columns in de Combinatie. Hij komt verhalen vertellen over uw/zijn jeugd in Ridderkerk. De verhalen van deze morgen zijn o.a. Verjaardagen, Muziek uit mijn jeugd en Moederdag. Als er tijd over is heeft Teun vast nog meer verhalen die herinneringen en 'O ja!!!-momenten' oproepen.

Als je ouder wordt....

Op **dinsdag 13 januari** komt **Cathy van Es**, leefstijlcoach bij de Ridderkerkse Welzijnsorganisatie Facet in het kader van het programma Ridderkerk Langer Gezond.

Ouder worden gaat gepaard met veranderingen: je lichaam voelt soms anders aan, en ook je geheugen werkt niet altijd meer zoals vroeger. Herken je de signalen? Wat is normaal? En wat kun je zelf doen om vitaal en scherp te blijven?

Tijdens deze informatieve bijeenkomst gaan we op een positieve manier in op wat er zowel lichamelijk als geestelijk verandert als je ouder wordt. Je krijgt uitleg, handige tips en er is natuurlijk veel ruimte voor vragen.

Een interessante ochtend vol herkenning, inzichten én praktische handvatten!

Geestelijke verzorging achter de muur

Woensdag 11 maart komt Annemarie van Koeveringe ons vertellen over geestelijke verzorging achter de muur: pastoraat in een detentiecentrum.

Kort de inhoud van de morgen: ze zal uitleggen welke penitentiaire inrichtingen er zijn en waar ze voor staan. Daarnaast over hoe de geestelijke verzorging in de gevangenis georganiseerd is en hoe het pastoraat kan helpen om mensen terug te laten keren in de maatschappij.

Kortom: wat geestelijke zorg voor de gevangenen kan betekenen.

De viool: een bijzonder instrument

Op **woensdag 8 april** komt **Erik Wendrich, vioolbouwer** in Rotterdam-Delfshaven, vertellen over zijn vak. Hij laat zien hoe een viool gebouwd wordt en wat er allemaal voor nodig is aan materialen en gereedschappen. Een kijkje achter de schermen bij een heel oud ambacht.

Erik brengt ook instrumenten mee, de hele vioolfamilie van klein tot groot: viool, altviool, cello en contrabas. Waarom klinken die instrumenten zo verschillend? En hoe klinken ze samen?

1.2 Jarige Job&Jet

Eén keer in het seizoen vieren de kinderen samen hun verjaardag, dat wordt aanluitend aan de laatste nevendienst gedaan.

Zij ontvangen daar een uitnodiging voor en natuurlijk hoort daar iets lekkers en een kadootje bij!

Informatie: Janny van der Voort, tel 06 400 184 20

1.3 Walking Dinner

Op zaterdag 18 april is er weer een Walking Dinner. U begint met een klein groepje op adres A met een voorgerecht, u wandelt samen naar adres B, daar staat een hoofdgerecht voor u klaar. Een ander groepje wandelt dit parcours in andere volgorde, of langs andere adressen. Voor het nagerecht wandelt u samen naar de kerk en daar drinken we ook een kopje koffie met elkaar in de hal van de kerk en kunnen we napraten over ons 'Walking dinner'.

U ziet, volop gelegenheid om met elkaar te praten, om nieuwe mensen te leren kennen, of om van mensen die u al kent weer eens andere kanten te zien. Zou u graag mee willen doen, maar is het lopen een probleem, wij kunnen dan zorgen voor vervoer van A naar B en verder.

Hiervoor hebben we nodig:

- Mensen die willen koken en mensen die hun huis open willen stellen;
- Mensen die willen wandelen en eten met elkaar;
- Mensen die willen rijden.

Voor data en tijden: informatie volgt in Kerk aan de Maas.

Kosten: € 7,50 per persoon

Aanmelden en informatie bij: Janny van der Voort.

1.4 Vrouwencontactgroep

De Vrouwencontactgroep komt elke derde dinsdagmiddag van de maand bij elkaar in de kerk. Dan zijn er steeds twee leden die de middag voorbereiden. Het programma wordt gevuld door een gesprek over een Bijbeltekst, een film, een creatieve activiteit of de bijdrage van een spreker. Ontmoeting, bezinning en creativiteit vormen samen het doel. Rond Kerst en Pasen zijn er vieringen of organiseren we een concertbezoek. De startmiddag van dit seizoen is dinsdag 21 oktober en in mei wordt het seizoen afgesloten.

U bent van harte welkom. Deelname aan de vrouwencontactgroep kost € 25,- per jaar.

Data: 21 oktober, 18 november, 16 december, 20 januari, 17 februari, 17 maart, 21 april, 19 mei.

Tijd: 13.30 u tot 15.30 uur

Aanmelding en informatie:

Gerda van der Schilt, 010 - 886 1043, gerdavdschilt@gmail.com of

Janny van der Voort, 0180 - 414 101, vandervoortromeijn@gmail.com.

1.5 Samen aan tafel

Eén keer in de maand is er op vrijdagavond een gezellige maaltijd in de zaal van de kerk. Dit is een groot succes gebleken: gemeenteleden en gasten uit de buurt komen hier graag naar toe. De maaltijd wordt bereid door Marianne Molendijk en Theo Postema, daarin bijgestaan door een groepje vrijwilligers.

Er is elke maand een ander menu, passend bij het seizoen. Vervoer kan geregeld worden.

Wie wil komen eten, kan vanaf 17.30 uur in de hal terecht voor een drankje, de maaltijd begint om 18.00 uur. De prijs is € 7,50. Contant betalen kan, maar liever met PIN.

Wie wil komen helpen met de voorbereiding is welkom in de morgen en/of in de middag. Graag even overleggen met Marianne en Theo als u wilt meehelpen. Telefoonnummer Marianne is 06-37342505.

Data: 17 oktober, 21 november, 19 december, 23 januari, 27 februari, 24 april en 22 mei.

Aanmelden is verplicht, dat kan tot de maandag vooraf bij: Wil Wendrich.

1.6 Groothuisbezoeken

Het 'groothuisbezoek' is binnen de PKN-kerken een vertrouwd begrip. Drie belangrijke functies (ontmoeting, bezinning en pastoraal omzien) komen hierin samen.

In Bolnes is een groothuisbezoek een eenmalige ontmoetings- en gespreksavond (of –middag) met ongeveer tien mensen. Gemeenteleden en buurtbewoners met affiniteit-voor-geloven gaan er in een informele sfeer in gesprek en delen iets van hun leven, hun gedachten, hun ervaringen en het geloof.

Het thema voor dit jaar is nog niet bekend en de data ook nog niet, dit kunt u tegen die tijd lezen in Kerk aan de Maas.

We beginnen elk groothuisbezoek met een kennismaking en korte inleiding, dan is er een eenvoudige maaltijd en daarna volgen de gesprekken. U kunt intekenen op een van deze data op de lijst in de kerk of via Wil Wendrich.

1.7 Filmavond met de film 'The Way'

Waar gaat het in deze film over?

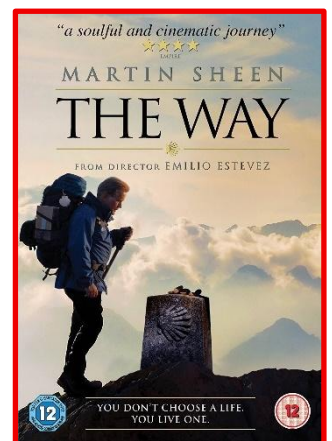
Tom Avery, een oogarts uit Californië, krijgt op een dag het bericht vanuit Frankrijk dat zijn zoon Daniel bij een storm in de Pyreneeën is overleden toen hij de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella aflegde. Hoewel de relatie tussen vader en zoon nooit echt goed was, besluit Tom toch naar Frankrijk te reizen en zelf deze route te lopen. Onderweg wordt hij onderworpen aan de gevaren van een lange wandeltocht, maar ontmoet hij ook enkele lotgenoten.

Na de film is er natuurlijk gelegenheid om na te praten met elkaar onder het genot van een hapje en een drankje. Nadere informatie vindt u in Kerk aan de Maas en op de website.

Datum en tijdstip: 27 januari van 19.00 uur tot 22.00 uur.

Locatie: Groene Tuinkerk

U hoeft zich niet aan te melden; indien u vervoer nodig hebt, laat het dan weten aan Janny van der Voort

1.8 Welkom aan belangstellenden en gastleden

Het is verheugend dat er af en toe nieuwe mensen of oude bekenden de weg weten te vinden naar onze kerk, zowel op zondagen als tijdens doordeweekse activiteiten.

Indien er voldoende belangstelling is, organiseren we een kennismakingsavond voor nieuwe belangstellenden en gastleden. We horen graag meer over hoe zij kijken naar onze gemeente, of ze zich er thuis voelen en wat hen opvalt. Misschien hebben ze ook tips.

Heeft u belangstelling, of kent u iemand die hiervoor uitgenodigd zou willen worden, dan kunt u dat laten weten aan Wil Wendrich.

1.9 Lunch met de Groene Tuinkerk

De diaconieën van beide kerken hebben het plan om voor gemeenteleden op 15 november een lunch te organiseren, in Bolnes.

De verdere invulling wordt later bekendgemaakt in het kerkblad.

1.10 Busreis

Op 16 september is er een busreis die de diaconieën van Bolnes en IJsselmonde organiseren voor gemeenteleden en vrienden.

Deze keer gaat de reis naar de Broekerveiling in Broek op Langedijk met onderweg momenten om koffie te drinken en samen te eten.

Een leuke dag om er eens even uit te zijn en elkaar te spreken.

Informatie: Marjan Geelhoed, 0180 413552, en Arja van Wingerden, 06 34842984.

1.11 Zomerterras

In augustus is het zomerterras weer geopend op de dinsdagmiddagen. Een goede gelegenheid om elkaar in de rustiger tijden van het jaar toch te blijven zien, buiten de zondagen. Ook voor buurtbewoners is het een aantrekkelijke plek.

Op alle dinsdagmiddagen in augustus is het terras geopend. U kunt er sjoelen of een ander spelletje doen, maar vooral genieten van elkaars gezelschap.

We hebben altijd wat lekkers bij de koffie en een drankje tot slot.

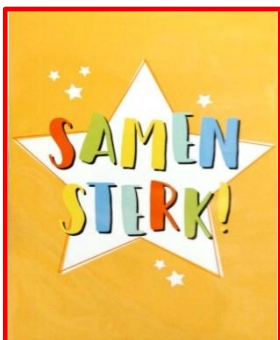
Aanmelden is niet nodig, kom gewoon! Heeft u vervoer nodig, bel dan met de scriba, Wil Wendrich.

Tijd: dinsdagen in augustus 13.30 – 15.30 u.

2. Bijbelse schatten: leren en studeren

2.1 Samen Sterk, een avond voor de wijkteams

Velen in Bolnes en IJsselmonde zien naar anderen om. Wijkteams doen dat gericht, via bezoekwerk vanuit de kerk. De wijkmedewerkers komen per wijk regelmatig bij elkaar om goed zicht te houden op het wel en wee binnen de wijk. Waar zijn we nodig? Wie geeft aandacht aan wie? Hoe verlopen de contacten? Het is werk in de luwte, maar heel wezenlijk.

We bieden allen die namens de kerk bezoekwerk doen een gezellige leerzame bijeenkomst aan.

Het begint met een eenvoudige maaltijd en daarna gaan we in gesprek over het werk in de wijkteams.

Datum: nog niet bekend

Informatie: Wil Wendrich

2.2 Boekbespreking: 'De Kleine Prins' 5 keer

'De Kleine Prins' is een aangrijpend en bekend sprookje waarin het verlangen naar een leven wordt verbeeld waarin wij dieper en intenser de werkelijkheid waarnemen. Wat is de boodschap van deze bijzondere vertelling en wordt hier misschien een leven vertolkt zoals Jezus dit voor ogen had? De wereldberoemde auteur Antoine de Saint Exupéry bespiegelt met zijn boek 'De Kleine Prins' de eeuwige droom om het verloren kind in onszelf terug te vinden.

Tijd: Woensdagmiddagen 11 februari, 4 maart, 25 maart, 15 april, 6 mei, van 13.30 -15.00 u. De data kunnen in overleg wijzigen.

Locatie: afwisselend in de Kerk aan de Maas en de Groene Tuinkerker.

Aanmelden en leiding: Ds. Stephan Kurtzahn, 06 44227330, stephankurtzahn@kpnmail.nl

2.3 Gespreksgroep 35+

In dit nieuwe seizoen wil ds. Stephan Kurtzahn starten met een huiskamer-gespreksgroep voor jongere mensen in de leeftijd 35+. Het is belangrijk dat jonge mensen elkaar ontmoeten en samen praten over geloof en wereld. Een van de thema's kan bijvoorbeeld zijn: de oorlogen van Israël en het geloof in een beloofd land.

Data: Een keer per twee maanden op dinsdag- of woensdagavond van 19.30-21.00 bij iemand thuis, te beginnen op 30 september. De vervolgdata worden in overleg ingepland.

Informatie en aanmelden bij ds. Stephan Kurtzahn, 06 44227330, stephankurtzahn@kpnmail.nl

2.4 Kloosterdag, retraite in de abdij van Egmond

Bij voldoende belangstelling wordt er op een zaterdag een retraite-dag georganiseerd in de abdij van Egmond. Doel van deze dag is persoonlijke verstillings en een eerste kennismaking met het kloosterleven. Er worden een aantal vieringen bezocht van de monniken en daarnaast met elkaar gesproken over ervaringen van God in onszelf, staan in de eigen kracht en contact maken met ons hart.

De bedoeling is dat er met privéauto's wordt gereden naar de abdij. Minimum aantal deelnemers is 10 en maximum 15. Aan deze dag zijn kosten verbonden.

Bij interesse kun u zich melden bij: Ds. Stephan Kurtzahn, 06 44227330, stephankurtzahn@kpnmail.nl

2.5 Kerk & Israël

Het werk van de werkgroep 'Kerk en Israël' heeft als doel de wortels van (en de liefde tot) het Joodse volk levend te houden, antisemitisme tegen te gaan en te wijzen op misvattingen en misverstanden die in de eeuwen zijn ontstaan. Dit gebeurt door studie en publicaties, onder andere in het kerkblad.

Voor u is er de mogelijkheid om zich meer in het Jodendom te verdiepen door deelname aan een Joods Leerhuis, dat acht keer per jaar plaats vindt te Giessenburg.

Daar wordt tekst en uitleg gegeven over bijv. Bijbelboeken, bepaalde thema's, Joodse feesten en gebruiken.

Medewerking hieraan vanuit Joodse kring wordt verleend door

mevrouw T. Middleton.

Wilt u meer weten, bel dan met Gerda van der Schilt, 010 8861043 / 06 24976195, of mail gerdavdschilt@gmail.com.

2.6 Gespreksgroep over het Bijbelboek Prediker

Met een groep gemeenteleden wil ds. Stephan Kurtzahn graag het Bijbelboek Prediker lezen. De groep komt om de week op woensdagmiddagen om 13.30 bij elkaar. De ene week in de werkkamer in Bolnes en de andere keer in de Groene Tuinkerk.

Het boek Prediker is een van de fascinerendste boeken uit de Bijbel. De auteur neemt ons mee

in zijn zoektocht naar de zin van ons leven. Waarom sterven goede mensen soms jong, terwijl kwaadwillende mensen een lang en gelukkig leven leiden? Waar zouden we ons dan nog druk om maken?

Hoewel het boek geen concrete antwoorden geeft op de vele vragen, wil het ons wel uitnodigen om van binnenuit sterk en standvastig te worden.

Data: Woensdag, 24 september, 8 oktober, 22 oktober, 5 november, 19 november, 3 december om 13.30 -15.00 u. De data kunnen in overleg wijzigen.

Informatie en aanmelden bij Ds. Stephan Kurtzahn 06 44227330, stephankurtzahn@kpnmail.nl

2.7 Gebedskring in de Groene Tuinkerk

De tweede woensdag van de maand, steeds om 11:30 uur komt een aantal mensen uit de Groene Tuinkerk bij elkaar om te bidden voor de gemeenschap van de kerk, de wijk, de stad, eigenlijk alles wat ons bezighoudt, ook voor de wereld. En we zingen een lied, want wie zingt, bidt dubbel, zei Augustinus al.

Deze kring staat ook open voor gemeenteleden van Bolnes.

Wil je graag gebed of (een keer) meedoen, meld je dan bij een van de leden van de Groene Tuinkerk, de kerkelijk werker of kom gewoon en doe met ons mee.

De ervaring leert dat er vaak wat schroom is, zo'n eerste keer, maar dat hebben we bijna allemaal. En je mag daarin ook groeien aan elkaar. Welkom om mee te doen!

Informatie bij kerkelijk werker Marjan van Weerden, 06 14050968.

Tweede (soms derde) woensdag van de maand in 2025-2026: 10 september, 8 oktober, 12 november, 10 december. Tijd: 11.30 u.

3. Excursies: Natuur op het eiland IJsselmonde

3.1 De Groene Draak in het Reijerpark

Op **woensdagmiddag 15 oktober** zijn we welkom in **De Groene Draak**, het bezoekerscentrum van de Natuurvereniging Eiland IJsselmonde, aan de Kastanjelaan in Ridderkerk, in het Reijerpark. In het

bezoekerscentrum is veel informatie te vinden over de natuur dichtbij.

We worden ontvangen met koffie/thee en krijgen te horen wat de natuurvereniging is en doet.

We gaan de vlindertuin en het bijenhotel bekijken en rondom het bezoekerscentrum is een mooi park met bijzondere bomen. Wie dat wil kan dus ook een kleine wandeling maken.

- Datum en tijd: woensdagmiddag 15 oktober 13.30 u, vertrek vanaf de kerk om 13.10 u
- Plaats: Bezoekerscentrum NME De Groene Draak, Kastanjelaan 27, 2982 CM, Ridderkerk
- Kosten: € 3,50
- Aanmelden: Wil Wendrich

3.2 Het Donckse bos in het vroege voorjaar

Het Donckse bos is het park dat bij het Huijs ten Donck hoort, het ligt op de grens van Bolnes en Slikkerveer. We gaan hier op **dinsdagmorgen 10 februari** een wandeling maken met gids Aart van Dragt. In oktober heeft u in het Open Huis zijn presentatie kunnen zien en horen over de geschiedenis en de bijzondere waarde van dit park. Dit is de kans om het met eigen ogen te gaan zien. Het wordt een rustige wandeling van ongeveer een uur. We hopen de bloeiende sneeuwkllokjes en winterakonieten te zien, waar het Donckse bos beroemd om is, daarom kiezen we voor februari. Maar er is veel meer te zien.

We starten om 10 uur bij de ingang van het Donckse bos.

- Datum en tijd: dinsdagmorgen 10 februari 10.00 u, vertrek vanaf de kerk om 9.40 u.
- Plaats: ingang van het Donckse bos, op de hoek van de Donckselaan en de Beneden Rijweg
- Kosten: € 5,50
- Aanmelden: Janny van der Voort

3.3 De IJsvogel en de Kersenboom

Aan de Waalweg in Rijsoord staat de molen De Kersenboom, met daarnaast de IJsvogel, dat is de naam van het Bezoekerscentrum van het Waalbos.

In het bezoekerscentrum worden we op **woensdagmorgen 18 maart** ontvangen met koffie en appeltaart en krijgen we een inleiding over het bezoekerscentrum en het natuurgebied het Waalbos. Daarna is er een presentatie over de molen en gelegenheid om de molen te bekijken.

In het bezoekerscentrum en in de molen zijn diverse producten te koop. Rondom het bezoekerscentrum ligt o.a. een moestuin/schooltuin die ook het bekijken waard is.

- Datum en tijd: woensdagmorgen 18 maart 10.00 u, vertrek vanaf de kerk om 9.30 u.
- Plaats: bezoekerscentrum De IJsvogel, Waalweg 9A, 2988 CH Ridderkerk (Rijsoord)
- Kosten: € 20, dat is inclusief koffie met appeltaart
- Aanmelden: Wil Wendrich

3.4 't Struweel in....

We bezoeken op **woensdagmorgen 6 mei** Landschapstuin

't Struweel in Rijsoord. We worden daar met een kopje koffie ontvangen in de kas of bij mooi weer in de tuin. We krijgen een korte inleiding over het ontstaan van de tuin en kunnen daarna op ons gemak rondkijken: er is een

ouderwetse boerderijtuin, een kruiden- en groentetuin, een hoogstam-boomgaard, een griend, **een** geriefhoutbos, een moerasoever met een paddenpoel, er zijn akkers met ouderwetse landbouwgewassen en er zijn heel veel wilde planten te zien.

- Datum en tijd: woensdagmorgen 6 mei 09.30 u, vertrek vanaf de kerk om 9.00 u.
- Plaats: Landschapstuin Het Struweel, Rijksstraatweg 5, 2988 BA Ridderkerk (Rijsoord)
- Kosten: € 12,50
- Aanmelden: Wil Wendrich

4 Bijzondere projecten

4.1 Gedenken

Op **maandagavond 3 november** is er de Lichtjesavond op begraafplaats Vredenhof, van 19-21 u. Vorig jaar waren er meer dan 1000 bezoekers die gebruik maakten van de gelegenheid om een dierbare te gedenken.

Deze avond kunt u een kaarsje opsteken, luisteren naar muziek, het graf van een dierbare bezoeken en meer. De begraafplaats is sfeervol verlicht. Ook voor kinderen zijn er activiteiten.

Verdere info via de Combinatie. Heeft u vervoer nodig? Bel Janny van der Voort.

Op **zondag 23 november** – op Eeuwigheidszondag - herdenken we in de kerk gemeenteleden die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden. Onder 'bijzondere diensten' in **hoofdstuk 7.1** leest u er meer over.

4.2 Gemeentebuffet voor beide kerken als afsluiting van het seizoen

Zaterdag 4 juli aan het eind van het seizoen zullen we het jaar afsluiten met een gemeente-buffet. Net als afgelopen jaar zullen we dit doen in de Groene Tuinkerk. Tegen die tijd kunt u zich hiervoor aanmelden, via mededelingen in de kerk en de aankondiging in de kerkbladen wordt u hiervan op de hoogte gesteld.

5. Advent en Kerst

De Kersttijd is een sfeervolle tijd, waarin we gericht zijn op het Licht. In de periode die er aan vooraf gaat (Advent) leven we vier zondagen vol verwachting toe naar Kerst. Voor de wereld vertrouwen we er op dat er vrede komt en door actieve betrokkenheid hopen we daar een steentje aan bij te dragen. Daarom is er in de maand december veel te doen in de kerk. Dit jaar houden we weer de kerstherberg op 24 december.

Jong en oud uit kerk en buurt kunnen er aan meedoen en van genieten.

Ook dit jaar gaan de kerstengelen weer op pad. En de diaconie zorgt verder in Advent voor een sterrenproject. Het wordt, evenals de Kerstherberg en het kerstprojectkoor, georganiseerd in samenhang met de Groene Tuinkerk te IJsselmonde.

5.1 Kerstengelenproject

Ook dit jaar halen we het wonder van de Kerstengel weer tevoorschijn. In de Bijbel komen engelen voor. Als boodschappers zijn zij de stem, de handen en de voeten van God. Door om te zien naar elkaar kunnen mensen engelen zijn voor elkaar. Die ervaring is in een gemeenschap heel belangrijk. Een engel zijn, dat kunt u ook, voor een gemeentelid, een buurtgenoot, een vriend of 'zomaar iemand'. Op deze gedachten is het Engelenproject gebaseerd.

Hoe werkt het?

Elke week in de Adventstijd brengt u, anoniem, een kleine attentie bij iemand, vier weken achtereenvolgend. Uit ervaring weten we hoe bijzonder het is als iemand zoiets doet, als teken van omzien naar elkaar. Iedereen kan meedoen!

Wat wordt er van de Kerstengelen verwacht?

- Dat zij één keer per week - op het adres/de adressen die zij krijgen - een attentie door de brievenbus doen met een kaartje, beschreven door de Kerstengel;
- dat zij anoniem werken en ongezien blijven.

U kunt via Janny van der Voort nadere informatie krijgen en zich aanmelden, het liefst voor 1 november. Ook in de Groene Tuinkerk gaat dit project van start.

De gezamenlijke instructie is dit jaar in Kerk aan de Maas. Op **dinsdagmiddag 11 november om 13.30** uur krijgen alle deelnemers gezamenlijk instructie en worden de adressen verdeeld van de gemeenteleden waarvoor u de engel mag zijn.

Ook adressuggesties voor deze actie zijn welkom bij Janny.

5.2 Kerststerren in de kerstboom

In december organiseert de diaconie in samenwerking met de Groene Tuinkerk en de Social Store in Ridderkerk wederom een bijzonder project voor kinderen in Ridderkerk. Op **zondag 30 november** staat er een kerstboom met sterren in de kerk. Elke ster vertegenwoordigt een kind uit een financieel kwetsbaar gezin. U mag een ster uit de boom kiezen, waarop het geslacht en de leeftijd van het betreffende kind staat (geen namen i.v.m. hun privacy). U koopt vervolgens een mooi kerstcadeautje (richtprijs € 7,50), u pakt het in en u plakt de ster, met de gegevens van het kind, op het cadeautje. Uiterlijk zondag 14 december legt u het pakje weer terug onder de kerstboom. De cadeautjes worden naar de Social Store gebracht en voor kerst uitgedeeld aan de kinderen. Doet u mee met dit mooie kerstproject?

Voor meer informatie: Marjon Hoogendijk, 06 22319542.

5.3 De viertafels, een digitaal project

Let op de website: in de Adventstijd en in de Veertigdagentijd wordt u op weg geholpen om thuis een viertafel te maken. Janny van der Voort en Gerda van der Schilt begeleiden u via uitleg en voorbeelden. Zie het project als een digitale workshop waarbij er elke week iets wordt aangevuld. Zo kunnen ook drukbezette gezinnen of mensen die er moeilijk op uit kunnen op een eigen moment en met eigen materialen thuis toewerken naar Kerst of Pasen. Leidraad zal het gemeenteproject zijn

waarmee tijdens Advent en Veertigdagentijd in de kerkdiensten en in de contacten met kinderen wordt gewerkt.

5.4 Kerstviering voor ouderen

In december is er een gezamenlijke kerstviering voor de ouderen van de PG Bolnes en de Christus is Koningkerk in Slikkerveer. De diaconieën van de beide kerken organiseren dit samen. Verdere informatie wordt bekendgemaakt in de kerkbladen.

Inlichtingen en aanmelding: Marjan Geelhoed, tel. 0180 413552 / 06 25473960 en Arja van Wingerden, tel. 06 34842984

5.6 Kerstherberg

Op 24 december, de dag voor Kerst, is de Kerk aan de Maas een open herberg voor mensen van alle leeftijden uit de buurt en van de kerk.

Er is 's middags een inloopprogramma met leuke mogelijkheden van ontmoeting, creativiteit en presentaties. Die middagactiviteiten lopen toe op een gezamenlijke maaltijd.

Daarna is er een korte pauze en een kerstavonddienst, waarin ds. Stephan Kurtzahn voorgaat.

De kerstherberg is een samenwerkingsproject met de Groene Tuinkerk, Groene Tuin 353, 3078 KG, 010 4824956 in Rotterdam-IJsselmonde. Zij organiseren ook op 24 december in de Groene Tuinkerk de Kerstherberg (het middagprogramma). Voor de maaltijd en Kerstavonddienst zijn ze te gast in Bolnes.

Heeft u interesse om dit jaar mee te denken over de invulling van de kerstherberg? Geef het svp door aan Janny van der Voort, het liefst voor 30 september.

5.7 Tentoonstelling in de kerstherberg

Onderdeel van de kerstherberg is altijd een eendaagse tentoonstelling rond het thema van de Kerstherberg. Het thema is op dit moment nog niet bekend. Hier leest u later meer over in het kerkblad en De Combinatie.

5.8 Kerstpakketten

De diaconie verzorgt samen met andere diaconieën in IDB-verband kerstpakketten voor vluchtelingen die zich in de gemeente Ridderkerk gevestigd hebben, zgn. statushouders.

6. De Veertigdagentijd, Pasen

De periode die voorafgaat aan Pasen noemen we de Veertigdagentijd. In die periode bezinnen we ons op het lijden en de nood in de wereld. Sommige mensen vasten. Op de zondagen gaan de lezingen over de weg van Jezus voordat Hij werd gevangen genomen en gedood.

Veel gelovigen gaan in hun kerk naar bezinningsbijeenkomsten, speciale vieringen, solidariteitsmaaltijden of uitvoeringen van bijv. de Mattheuspassie of The Passion. Het leven en sterven van Jezus wordt zo gespiegeld met de problemen en de verantwoordelijkheden in onze tijd.

Onze gemeente is deel van een oecumenisch verband van kerken in Rotterdam-IJsselmonde en Ridderkerk dat jaarlijks in de Veertigdagentijd momenten aanbiedt van bezinnen, vieren en thuis toeleven naar Pasen. Hieronder de gegevens die nu bekend zijn. Mogelijk wordt de lijst nog aangevuld, met bijv. een stiltewandeling, een lezing of een themagesprek.

6.1. Veertigdagenboekje

Jaarlijks verzorgen deze kerken samen een veertigdagenkalender. Daarin is dagelijks een tekst te lezen, ter voorbereiding op en onderweg naar Pasen. Dankzij de inbreng van elke deelnemende kerk is het een gevarieerde kalender. Voor de kinderen is er ook elke week een bladzijde in het boekje te vinden.

6.2 Aswoensdag & vrijdagavondgebeden

De Veertigdagentijd begint met een Aswoensdagviering op **18 februari**. Daarna wordt er op de vrijdagen die volgen een avondgebed gehouden, steeds in een andere kerk. In onze kerk in Bolnes vindt ook een Vrijdagavondgebed plaats. Dit wordt voorafgegaan door een sobere maaltijd. Zie voor informatie t.z.t. De Combinatie.

In IJsselmonde zijn de Aswoensdagviering en de vrijdaggebeden in de morgen.

6.3 Het verhaal van Jezus, meditatief lezen in de Veertigdagentijd

Een oecumenische groep van kerkleden uit Ridderkerk en IJsselmonde lezen en spreken met elkaar over het verhaal van Jezus. Informatie is ook te vinden in de kerkbladen en in het veertigdagenboekje.

Data: 25 februari, 4, 11, 18 en 25 maart, 1 april op woensdagmorgen van 11.00 uur tot 12.00 uur.

Locatie is afwisselend in de Groene Tuinkerk en Kerk aan de Maas.

Coördinator is ds. Stephan Kurtzahn, 06 44227330, stephankurtzahn@kpnmail.nl

6.4 Stille Week

In de Stille Week, de dagen voorafgaand aan Pasen, staan we in vieringen stil bij het lijden en sterven van Jezus.

Op Witte Donderdag vieren we het Avondmaal en lezen we over de gevangenneming van Jezus.

Op Goede Vrijdag gedenken we het lijden en sterven van Jezus. Op Stille Zaterdag komt er licht in de nacht na die donkere dagen. Het wordt Pasen!

De vieringen tijdens de Stille Week worden gehouden in de Kerk aan de Maas.

Pasen wordt in een gezamenlijke dienst in Kerk aan de Maas gevierd.

7. Rond de kerkdiensten

Op elke zondagmorgen is er om 9.30 uur een kerkdienst in Kerk aan de Maas. Hierin volgen we een bepaalde ordening met teksten, liederen, gebeden, een collecte, informatie, muziek en een overdenking.

We zingen uit het nieuwe liedboek dat in bijna alle Protestantse kerken in Nederland wordt gebruikt. We lezen uit de NBV 21-Bijbel. Elke zondag heeft een eigen naam en kleur. Er is voor bezoekers van de diensten een folder, deze geeft uitleg over bepaalde gebruiken en termen zodat de viering voor iedereen toegankelijk is.

Na iedere dienst bent u welkom om een kopje koffie te blijven drinken.

Elke laatste zondag van de maand is er een gezamenlijke dienst met de Groene Tuinkerk, deze wordt de ene maand in Bolnes gehouden en de andere maand in IJsselmonde. Houdt u de websites in de gaten hiervoor. De grote feestdagen vieren we ook gezamenlijk. De kerkdiensten in IJsselmonde beginnen om 10.00 uur.

7.1 Eeuwigheidszondag

Op 23 november is er een speciale kerkdienst om de gemeenteleden te gedenken die in dit kerkelijk jaar zijn overleden. In de loop van het jaar zijn in de gedenkhoek steentjes met hun namen neergelegd. In de dienst worden kaarsen aangestoken met passende woorden en liederen. De families krijgen (op het correspondentieadres dat vermeld staat op de rouwkaart) een uitnodiging om bij deze herdenking aanwezig te zijn. Na de dienst is er ruimte voor ontmoeting en gesprek.

7.2 Themadiensten en christelijke feesten

De diensten op Pasen, Pinksteren en Kerst vormen hoogtepunten in het kerkelijk jaar. Speciale aandacht voor de kinderen, verrassende muziek en originele onderdelen verrijken de liturgie. In samenloop met alle PKN-kerken in Nederland worden er in Bolnes diensten of gesprekken gehouden rond een thema uit de liturgie. Voorbeelden hiervan zijn

- de startzondag, (opening kerkenwerkseizoen, in september);
- Dankdag (zorg voor de aarde), in november; Biddag in maart;
- de Eeuwigheidszondag (we herdenken allen uit de gemeente die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden), op 23 november;
- vieringen in de Veertigdagentijd (zie onder 5);
- de kerkdiensten op Kerst, Pasen en Pinksteren.

Heeft u interesse om eens aan de voorbereiding mee te werken? Bel dan met Janny van der Voort.

7.3. Viering van het Avondmaal

Als we het Avondmaal vieren, herdenken we hoe Jezus aan het einde van zijn leven brood en wijn deelde. We ervaren daarin zijn liefde en vieren hoe waardevol het is om verbonden te zijn met elkaar en met allen die inspiratie zoeken in het geloof. Ook kinderen doen mee. De data worden vermeld in Kerk aan de Maas.

7.4 Momenten van lief en leed

Geboorte, doop, huwelijk en afscheid zijn belangrijke kruispunten, waarvoor de kerk vierruimte en waardevolle rituelen aanreikt. Om hierover meer te horen kunt u contact opnemen met de scribe Carla Trouw, 0180 415062 / 06 83693160, scribe@pgbolnes.nl. Voor het gebruik van ruimten in de kerk kunt u terecht bij Marit Leertouwer, 0180 416546 / 06 27212389, beheer@pgbolnes.nl.

7.5. Lectoren

Elke week verzorgt een lector de Bijbellezingen tijdens de kerkdienst.

Hij of zij ontvangt tips bij de voorbereiding en bij het uitspreken van de teksten. Ook oefenen met de microfoon hoort daarbij. Interesse? Bel met Janny van der Voort.

7.6. Symbolisch bloemschikken

Behalve in woorden willen we verhalen, teksten of een thema in een kerkdienst graag uitdrukken in een verbeelding met bloemen en andere natuurlijke materialen. Voor sommige zondagen maakt de werkgroep symbolische schikkingen een bijpassende schikking, die voor in de kerk een plaats krijgt en in de kerkdienst wordt toegelicht. Wilt u hieraan meewerken, neem dan contact op met Marjan Geelhoed, 0180 413552 / 06 25473960, marjangeelhoed@gmail.com.

7.7 Oppas tijdens de kerkdienst

Elke zondag is er een ruimte beschikbaar waar kinderen tot 6 jaar vanaf de aanvang van de dienst terecht kunnen om onder begeleiding te spelen, te kleuren of te lezen. De kinderen komen tegen het einde de dienst terug in de kerk. Wilt u meedraaien in het oppasrooster dan kunt u zich aanmelden bij Janny van der Voort.

7.8 De kindernevendienst

In paragraaf **8.1** van dit boekje wordt beschreven wanneer er kindernevendienst is en wat er te doen is in relatie tot gezinnen.

Iedereen is natuurlijk ook welkom bij alle andere activiteiten uit dit activiteitenprogramma die passen bij kinderen en hun opvoeders.

7.9 Het team Beeld & Geluid

Enkele enthousiaste gemeenteleden ondersteunen elke week de kerkdienst met beeld, tekst en geluid.

Via de schermen die in de kerkzaal hangen leest u gemakkelijk mee met de Schriftlezingen, liederen of ziet u filmpjes. Heeft u suggesties ter verbetering dan zijn die van harte welkom want ze helpen bij het verder ontwikkelen van het schermgebruik.

Uw ideeën en suggesties kunt u doorgeven aan Paul van der Voort, 06 48088604, vandervoortromeijn@gmail.com.

7.10 De kerkdienst via internet

Al onze kerkdiensten zijn, waar u ook bent, via internet te beluisteren, zowel gelijktijdig of later. Dat kan via www.kerkdienstgemist.nl (daarna verder klikken op Zuid-Holland, Bolnes) of

via de eigen website www.pgbolnes.nl. De liturgie wordt altijd weergegeven op de website, zo ook de liturgieboekjes die voor bijzondere diensten worden gemaakt.

De website van onze gemeente heet www.pgbolnes.nl. Een bezoekje geeft een mooi inkijkje in onze gemeente. U vindt er informatie over de kerkdiensten, de acties, de activiteiten en de organisatie.

7.11 De kerkauto

Voor ieder die door omstandigheden niet op eigen gelegenheid naar de kerk kan komen, is er de autodienst. Heeft u vervoer nodig of wilt u vervoer bieden, dan kunt u bellen met Truus Luijendijk, 0180 416731 of 06 41229636.

7.12 Welkom

Onze kerk vindt gastvrijheid belangrijk. Bij de deur wordt u welkom geheten door een gastheer of gastvrouw. Lijkt het u leuk om dit werk ook af en toe eens te doen, laat het weten aan de scriba, Carla Trouw.

7.13 De bloemengroet

De bloemen in de kerk worden na afloop van de dienst als groet van de gemeente gebracht bij mensen die niet meer naar de kerk kunnen komen, of die om een andere reden aandacht verdienen. De ouderling vraagt tijdens de dienst wie de bloemen wil wegbrengen. Als u dit leuk vindt om te doen, kunt u dat na afloop aan de ouderling melden. De koster pakt de bloemen voor u in met een mooie kaart erbij. En de mensen die de bloemen krijgen, zijn er altijd blij mee. Weet u iemand die de bloemen graag een keer zou krijgen, laat het dan weten aan de scriba, Carla Trouw.

7.14 De kaarten

Elke zondag liggen er groetenkaarten op de tafel in de hal. U kunt daarop uw naam schrijven. We versturen ze naar gemeenteleden die ziek zijn, die wat te vieren hebben (zoals een huwelijksjubileum), of zomaar als groet. Het is immers leuk om een teken van meeleven te ervaren.

Kent u misschien iemand die blij zou zijn met een kaart van onze gemeente, geef het door aan Arja van Wingerden, 06 34842984, avanwingerden1@hotmail.com.

Er ligt ook vaak een kaart bij voor iemand die bij ons bekend is via Amnesty International. Iemand die in de gevangenis zit vanwege overtuiging, ras of geloof. Of iemand die vanwege zijn of haar strijd voor de mensenrechten gevaar loopt. Deze kaarten worden erg gewaardeerd door de ontvangers. Meer over Amnesty leest u in **9.5**.

8. Kinderen, ouders en jongeren

Bolnes is gelukkig met de betrokkenheid van een groepje ouders. Met hen is de herstart van de kindernevendienst ooit mogelijk geworden, op elke eerste zondag van de maand. Leidend is de vraag hoe de kerk hen kan dienen en wat zij verwachten of willen betekenen in relatie tot de geloofsgemeenschap.

8.1 Kindernevendienst

Op elke eerste zondag van de maand, rondom de Feestdagen en op bijzondere zondagen is er nevendienst voor kinderen tussen de 4 en 12 jaar. De kinderen gaan tijdens het gedeelte met lezingen en preek naar hun eigen ruimte. Het verhaal uit de Bijbel staat daar centraal, daarnaast praten ze na over het verhaal, doen een spel of maken iets om mee naar huis te nemen. Alles wat gedaan wordt, past bij het Bijbelverhaal.

Als zij terugkomen in de kerk vertellen ze over het verhaal en wat ze ermee gedaan hebben. Ook geven ze hun eigen voorbeden aan de voorganger, die ze meeneemt in de gebeden.

In de Adventstijd en Veertigdagentijd zijn er projecten in de kerkdiensten, waarmee in de nevendienst wordt gewerkt. De kinderen krijgen thuis een vierboekje om elke dag bezig te zijn met het projectthema en een tasje met materialen. Bij het voorbereiden van speciale diensten met een bijdrage van de kinderen nodigen we de ouders uit om erover mee te denken of te helpen bij de organisatie.

8.2 De kinderverjaardagen van Job & Jet

Voor de kinderen van 4 tot en met 12 jaar is er een Job & Jet. Dat betekent dat we hun verjaardagen gezamenlijk vieren op een zondagochtend na de dienst.

8.3 Jeugdwerk bij de burens

“Waarom moeilijk doen als het samen kan” schreef Loesje. Dat geldt ook voor het jeugdwerk. In andere kerken waarmee onze kerk is verbonden, zijn boeiende activiteiten waarbij gezinnen of jongeren uit andere wijken kunnen aansluiten. Wil je als gezin hieraan deelnemen, neem dan contact op met Janny van der Voort.

We nemen de gegevens over de activiteiten van de andere kerken graag over. Houd Kerk aan de Maas in de gaten, op de pagina van JOP en in de agenda.

Gezinsontmoetingen in De Levensbron

Drie keer per jaar organiseert De Levensbron een speciale viering voor gezinnen op zondag na de kerkdienst vanaf 11 uur. De gezinsontmoetingen zijn voor (groot)ouders én hun (klein)- kinderen / jongeren en geïnteresseerden. We lezen een Bijbelverhaal en verwerken dat op creatieve manieren. Er zijn altijd twee programma's: één voor de kinderen en één voor de jongeren. Aansluitend eten we met elkaar. Doen jullie mee?

Wilt u meer informatie, neem dan contact op met Janny van der Voort.

9. Zang en muziek

9.1 Projectkoor voor Kerstavondviering, samen met het koor De Zaaiers

Houdt u/hou jij van zingen? Doe dan mee met het Projectkoor voor de Kerstavonddienst. Zangervaring is niet een vereiste. Iedereen uit de kerk en daarbuiten is welkom. Onder leiding van Karin de Rooij en met muzikale begeleiding van Wim Smit worden kerstliederen ingestudeerd die gezongen zullen worden in de Kerstavondviering.

Op **24 december**, de dag voor kerst, is er in de middag een Kerstherberg met allerlei activiteiten (zie de info onder Kerstherberg).

Mensen uit beide kerken en belangstellenden zijn daarna welkom in Bolnes. Daar wordt een maaltijd aangeboden. Het projectkoor werkt mee aan een laagdrempelige, maar stijlvolle Kerstavondviering waarin Stephan Kurtzahn voorgaat. De viering wordt voorafgegaan door een volkskerstzang.

Het projectkoor zal samen met het koor De Zaaiers van de Groene Tuinkerk de te zingen liederen instuderen.

De data van de oefenmomenten worden later bekend gemaakt. Er wordt geoefend in de Groene Tuinkerk.

Laat vervoer ernaartoe voor u geen probleem zijn, we verzorgen dit graag voor u.

Aanmelding is fijn, graag bij Karin de Rooij of via de kerstzuil (in december) in de hal van beide kerken.

Gegevens van Karin: tel 06 13085233, roo109@upcmail.nl

9.2 Sing-Inn

Zingen verbindt, vrolijkt op, geeft taal aan gevoelens, brengt ontspanning en wekt plezier. Wim en Ria Keijzer (leiding) en Jan van der Meer (pianist) delen per keer een themaprogramma uit met seculiere en religieuze liederen uit allerlei bronnen.

Op **woensdag 1 oktober** is de eerste Sing Inn. De daaropvolgende edities zijn op 3 december en in 2026 op woensdag 4 februari, 1 april en 3 juni.

De Sing-Inn zet in op plezier en stelt geen eisen aan iemands zangkunst (Het is dus ook geen opstapje naar een nieuw koor). U kunt per keer besluiten om aan te schuiven.

Elke bijeenkomst begint om 13.30 uur met een rondje koffie of thee. Direct daarna gaan we zingen; het eindigt om 15.45 uur.

We noemen het een Sing-Inn, omdat een Inn in het Nederlands 'herberg' betekent, en daar is het goed toeven. Deelname is gratis, maar u mag een bijdrage geven in de spaarpot. Informatie: Ria Keijzer, 06 50228250, ria.keijzer@casema.nl.

9.3 Liedboekgroep

Toen enkele jaren geleden in de kerken een nieuw liedboek in gebruik genomen werd, is er een interkerkelijke zanggroep ontstaan om de nieuwe liederen in al haar diversiteit te oefenen. In deze zanggroep zitten van oudsher ook mensen uit Bolnes. De liedboekgroep repeteert dit seizoen 1 x per maand op maandagavond en een enkele keer op dinsdagavond in een van de ruimtes van onze kerk.

Data: dinsdag! 9 september, dinsdag! 7 oktober, 3 november, 1 december, 12 januari, 2 februari, 2 maart, 13 april, 11 mei, 1 juni, 6 juli.

Aanvangstijd: 19.30 uur.

Muzikale begeleiding Herman Houweling.

Leiding en nadere informatie: René Barnard, 06 53519388 / 0180 427682, r.e.barnard@kpnmail.nl.

9.4 Voorjaarsconcert orgel en fluit

Op **zaterdagmiddag 6 juni** geven Thea Verhagen (orgel) en Marie-Christine Goergen (fluit) een concert in de kerkzaal. Thea is een van onze organisten, Marie-Christine is flutist, muziekdocente en musicoloog. Ze zullen in dit concert het samen spelen afwisselen met solospel. Marie Christine zal de stukken kort toelichten.

In de pauze is er thee en koffie met..... en na afloop is er een hapje en een drankje. Het concert begint om 14.30 uur, de kerk is open vanaf 14.00 uur. De toegang is gratis, er is bij de uitgang een collecte voor de onkosten. Er is ook een QR-code, voor als u via uw mobiel wilt doneren.

Informatie: Wil Wendrich

9.5 Muzikanten gezocht!

Muziek voegt waarde toe aan onze vieringen. Elke dienst wordt begeleid met orgelspel, maar de muziek van andere instrumenten kan een viering zo veel mooier maken. In het komend kerkelijk jaar willen we graag in contact komen met muzikanten. Bent u of kent u iemand die een muziekinstrument bespeelt en het leuk vindt om eens mee te werken aan een kerkdienst, neem dan contact op met Bas Geelhoed, 0180 413552, basgeelhoed52@gmail.com

10. In actie ...

10.1 De Voedselbank

De diaconie zamelt in de Kerk aan de Maas producten in voor de Voedselbank. Zo bestrijden we samen armoede. De diaconie is elke eerste zaterdag van de maand van 11.00 tot 12.00 uur in de hal van de kerk om uw producten in

ontvangst te nemen. Gewone producten die u met uw eigen boodschappen kunt halen in de supermarkt. In de kerk staan dan kratten klaar waar alles in verzameld wordt. De diaconie laat u elke maand, via Kerk aan de Maas en de Combinatie, weten wat er nodig is.

10.2 Vakantietas

De PG Bolnes doet mee met de jaarlijkse actie 'De Vakantietas'. Een project voor kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen in Ridderkerk.

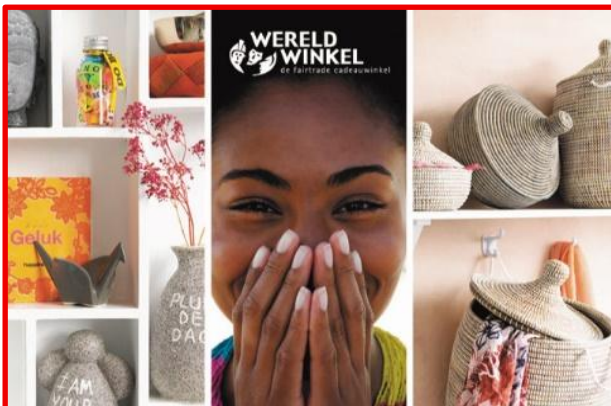
Zij kunnen doorgaans niet op vakantie in de zomer omdat daar geen financiële middelen voor zijn, terwijl vriendjes en vriendinnetjes eropuit trekken. De Social Store en diakenen uit verschillende Ridderkerkse kerken vullen vele tassen met (buiten)speelgoed, spelletjes, een cadeaubon en twee zwemkaartjes. De tassen zijn bedoeld voor kinderen in de basisschoolleeftijd, om ze te verrassen bij aanvang van de zomervakantie. De diaconie vraagt hiervoor een gift aan de gemeenteleden.

10.3 Kerstpakketten voor vluchtelingen

De diaconie verzorgt samen met andere diaconieën in IDB-verband kerstpakketten voor vluchtelingen die zich in de gemeente Ridderkerk gevestigd hebben, zgn. statushouders.

10.4 Eerlijke handel - Stichting Wereldwinkel Ridderkerk

Wereldwinkel Ridderkerk verkoopt originele producten en (h)eerlijke levensmiddelen uit andere culturen.

Alle zogeheten 'fair trade' producten zijn gemaakt met respect voor mens en milieu. Omdat de producenten - zoals zilversmeden, pottenbakkers en koffieboeren - er een rechtvaardige prijs voor krijgen, kunnen ze een menswaardig bestaan opbouwen.

Wereldwinkel Ridderkerk draait geheel op de inzet van vrijwilligers.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met

Truus Luijendijk, 0180 416731 of 06 41229636.

Voor meer informatie en vragen kunt u terecht bij de Wereldwinkel, Dillenburgplein 50, 2983 CC in Slikkerveer.

Openingstijden: van dinsdag t/m zaterdag van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Telefoon: 0180 430417, www.wereldwinkelridderkerk.nl.

10.5 Amnesty International

Amnesty International strijdt voor mensenrechten, overal en voor iedereen. Ook in de gemeente Ridderkerk zijn mensen van Amnesty International actief.

Onze kerk stuurt elke maand een groetenkaart aan iemand die gevangen zit of bedreigd wordt vanwege zijn/haar overtuiging, geloof, ras of inzet voor mensenrechten. Deze kaarten liggen in de hal klaar, daar kunnen kerkgangers hun naam op schrijven en eventueel een groet. Elke maand staat er een stukje in Kerk aan de Maas, waarin u meer kunt lezen over de persoon aan wie we schrijven in die maand. De portokosten zijn voor rekening van de diaconie.

Informatie: Wil Wendrich (Amnesty) en Arja van Wingerden (diaconie)

10.6 Inzamelingen

Op zondagen en door de week als de kerk open is, kunt u bij ons terecht met uw postzegels en kaarten, oude mobieltjes, cartridges en oud ijzer (metalen). Sommige spullen worden hergebruikt, andere dienen met hun opbrengst goede doelen.

Acties van de diaconie van de Groene Tuinkerk

10.7 Driemaandelijks inzameling voor stichting Ontmoeting

'Ontmoeting' biedt hulp aan mensen die dakloos zijn of dreigen te worden. Velen van hen kampen met verslaving, schulden, psychische problemen en dreigen hun huis kwijt te raken. Soms leven ze zelfs al jarenlang op straat. Mensen die alles zijn

kwijtgeraakt; hun huis hun werk en hun familie. Velen van hen zijn afgeschreven door de maatschappij. Juist voor deze mensen wil de stichting er zijn. Ontmoeting biedt dak- en thuislozen professionele hulp, gedreven door hun christelijke naastenliefde. Samen met de hulp van gemeenteleden kunnen we hen perspectief bieden!

Elk drie maanden willen we per thema inzamelen, bijvoorbeeld artikelen voor badkamer, keuken of schoonmaak. Net waar behoefte aan is. In het kerkblad van de Groene Tuinkerk kunt u lezen wanneer er een inzameling is en welke producten er gevraagd worden. Ook bij de zondagse mededelingen wordt hier aandacht aan besteed.

10.8 December SINT VOOR KINT, Actie via Serve the City Rotterdam

Helaas zijn er nog heel veel kinderen in Rotterdam die geen leuk Sinterklaasfeest kunnen vieren. Simpelweg omdat er thuis niet genoeg geld is.

De gemeente Rotterdam en verschillende fondsen en bedrijven dragen hier aan bij. Daarnaast organiseren vrijwilligers, groepen en kerken sponsoracties. Er worden cadeaubonnen t.w.v. € 20,00 uitgedeeld via de Voedselbank Rotterdam en maatschappelijke organisaties.

Zo werden er 2775 kinderen die normaal geen cadeau zouden ontvangen in december, nu ook verrast door hun ouders.

De Groene Tuinkerkerk schenkt ieder jaar een bedrag om deze cadeaubonnen te kunnen kopen. U leest en hoort er meer over in november! Doet u mee?!

10.9 Serve The City Hemelvaartsactie,

De Serve the City Hemelvaartsactie is een jaarlijkse periode met verschillende buurtacties rond Hemelvaart. Op elke plek brengen mensen kleine veranderingen in de wijk door bijvoorbeeld een schoonmaakactie, inzamelingsactie van voedselproducten, een gezellige lunch voor wijkbewoners, high tea. Op verschillende plekken zijn kinderfeesten met leuke spellen.

Hier doen wij via de Groene Tuinkerkerk aan mee en helpen financieel en zo nodig met menskracht.

10.10 Welkom Onthaal

Gift voor kerstpakketten-actie Detentiecentrum Zestienhoven

Welkom onthaal is een interkerkelijke organisatie die zich o.a. bezighoudt met het welzijn van vluchtelingen die zijn ingesloten in detentiecentrum Zestienhoven en u vraagt om financiële steun bij de kerstpakkettenactie. Net als andere jaren willen we het volgende in het cadeau-pakket doneren: € 5,00 saldo beltegoed, wat lekkers en toiletartikelen. Het gaat om ongeveer 400 mensen, daarvoor vraagt Welkom Onthaal een gift.

Dit is een vaste actie van de Groene Tuinkerkerk.

Voor alle bovenstaande acties geldt: de diaconie van de Groene Tuinkerkerk kent een bedrag toe en aan de gemeenteleden wordt een bijdrage gevraagd.

U kunt uw bijdrage overmaken met vermelding voor welke actie uw donatie bestemd is op de bankrekening van de diaconie van de Groene Tuinkerkerk

NL61 INGB 0000205629

Contactpersonen voor de diaconie in de Groene Tuinkerkerk zijn: Bram van Splunter en Ton den Hartog.

Solidariteitsmaaltijden

De Veertigdagentijd voorafgaand aan de Stille week is een tijd van bezinning, inkeer en soberheid. Tijdens een 4-tal bijeenkomsten voelen we ons in Jezus Christus verbonden met de lijdende medemens, slachtoffer van geweld in al zijn wrede vormen. Traditioneel wordt er tijdens deze interkerkelijke vieringen een sobere maaltijd gegeten bestaande uit een door één van de deelnemers zelfgemaakte soep.

Op vrijwillige basis wordt een gift gevraagd aan de deelnemers. De totale opbrengst is voor een goed doel. In 2025 ging de opbrengst bijv. naar het Leger des Heils.

Plaats van samenkomst is de Groene Tuinkerkerk en de vieringen vinden normaliter vroeg in de avond plaats.

Zendingsproject

De zendingscommissie, onderdeel binnen de diaconie, zoekt elk jaar een project via Kerk in Actie. Doel van een project is altijd de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus en de verspreiding van Gods woord onder de mensen. Een project loopt van Pinksteren tot Pinksteren en wordt tijdens de dienst nader toegelicht. Gedurende het jaar wordt met regelmaat aandacht gevraagd voor het lopende project om het enthousiasme van de gemeente levend te houden.

Tijdens de twee zendingszondagen in het preekrooster wordt in samenspraak met de voorganger zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij het jaarproject. Het melden van de opbrengst van de zendingscollectes en de ontvangsten op de specifieke bankrekening voor de zending vormen elk jaar tijdens Pinksteren een memorabel moment.

Het project voor 2025-2026 is: **Bijbel Competitie stimuleert Bijbellezers in Egypte.**

11. Verbonden met andere kerken

11.1 SARI-kerken

Onze kerk, de PG Bolnes, maakt deel uit van het overlegorgaan SARI, Samenwerkende kerken in Ridderkerk. Daarin zitten ook De Levensbron in Ridderkerk en de Christus is Koningkerk in Slikkerveer.

Het accent binnen de samenwerking ligt op het uitwisselen van informatie in elkaars media en regulier overleg tussen vertegenwoordigers van deze kerken en tussen de pastores. We zijn welkom bij elkaars activiteiten; waar het mogelijk is, bieden we een activiteit gezamenlijk aan.

11.2 House of Worship Hulanda en de Boezemkerk

Onze kerkruimten delen we met de HOWH (House of Worship Hulanda) met wie een goede verstandhouding bestaat.

Verder is er onderlinge sympathie tussen de Boezemkerk (Hervormde gemeente), die deel is geworden van een pioniersplek, en onze kerk. In ons opbouwwerk hebben we, net als zij, de buurt op het oog, maar dan vanuit de vertrouwde werkstructuur van de kerk.

11.3 Oecumene

In de Veertigdagentijd werken we samen met Protestantse en Rooms Katholieke kerken van Ridderkerk en IJsselmonde. U leest er alles over in hoofdstuk 6.

11.4. De Groene Tuinkerk

Sinds 2022 werken we samen met de Groene Tuinkerk in Rotterdam-IJsselmonde. In gerichtheid en werkwijze hebben onze kerken veel gemeen. Er waren in het afgelopen seizoen al diverse gezamenlijke activiteiten en kerkdiensten, daar gaan we dit jaar mee door. U kunt er meer over lezen in Kerk aan de Maas en op de website.

11.5 Interkerkelijk Diaconaal Beraad

Onze diaconie is verbonden met het IDB, een platform waar diakenen van de kerken in Ridderkerk elkaar ontmoeten, met elkaar overleggen, zich laten informeren, projecten ontwikkelen en die coördineren. Vanuit Christelijke overtuiging zet het IDB zich in voor de Ridderkerkse samenleving. Projecten van het IDB zijn Social Store (zie website social-store.nl), de Kerstpakkettenactie en de Vakantietas. Deze projecten vallen onder het

door de participanten van het IDB (de aangesloten diaconieën) opgerichte Diaconaal Steunpunt Ridderkerk. Deze stichting kent een ANBI status. Verder vertegenwoordigt het IDB de kerken in de Coalitie tegen Eenzaamheid Ridderkerk.

Om goed geïnformeerd te zijn over de actuele situatie en ontwikkelingen in de Ridderkerkse samenleving worden structurele contacten onderhouden met het bestuur van de Gemeente Ridderkerk, politieke partijen en andere maatschappelijke organisaties zoals Stichting Present, Facet, Schuld Hulp Maatje, Stichting Integratie in Ridderkerk, Vluchtelingen werk en de Food Company. Meer informatie is te vinden op de website: www.idb-ridderkerk.nl.

De Commissie Opbouwwerk dankt allen die gegevens ter beschikking stelden voor dit activiteitenboekje.

We hebben het met plezier samengesteld.

Wij hopen dat dit boekje u aanspreekt en verder helpt.

Bent u enthousiast? Attendeer er dan anderen op. Neemt u gerust een Activiteitenboekje of het kerkblad Kerk aan de Maas mee om weg te geven!

Veel plezier en een inspirerend seizoen gewenst. Graag tot ziens!

Janny van der Voort en Wil Wendrich

Ds. Stephan Kurtzahn

